

Lisa 1
Keskkonnaministri 10.08.2017
käskkirjale nr 1-2/17/813
„Keskkonnaministri 18.05.2015 käskkirja nr 460 muutmine“

Lisa 1
Keskkonnaministri 18.05.2015
käskkirjale nr 460
„Toetuse andmise tingimuste kehtestamine meetme tegevuste 8.1.1 „Kaitstavate elupaikade taastamine”, 8.1.2 „Poollooduslike koosluste hooldamiseks vajaminevad investeeringud” ja 8.1.5 „Kaitstavate maastikeväärtuste taastamine“ elluviimiseks ja meetme tegevuste 2014-2021 tegevuskava ja eelarve kinnitamine”

Toetuse andmise tingimused ja kord

1. Reguleerimisala

Käskkirjaga reguleeritakse prioriteetse suuna 8 „Roheline infrastruktuur ja hädaolukordadeks valmisoleku suurendamine“ meetme „Kaitsealuste elupaikade ja liikide säilitamine ning taastamine” tegevuste 8.1.1 „Kaitstavate elupaikade taastamine“, 8.1.2 „Poollooduslike koosluste hooldamiseks vajaminevad investeeringud“ ja 8.1.5 „Kaitstavate maastikeväärtuste taastamine“ raames toetuse andmise ja kasutamise tingimusi ja korda.

2. Toetuse andmise eesmärk

2.1 Toetust antakse ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014–2020 prioriteetse suuna 8 „Roheline infrastruktuur ja hädaolukordadeks valmisoleku suurendamine“ eesmärgi, milleks on „Paranenud seisundis kaitstavad liigid ja elupaigad“ ja tulemusnäitajate, milleks on „Paranenud või samaks jäänud seisundiga liikide arv“ ja „Paranenud või samaks jäänud seisundiga elupaigatüüpide arv“ saavutamiseks.

3. Toetatavad tegevused

3.1 Kaitstavate elupaikade taastamine. Tegevuse käigus toimub kaitstavate elupaigatüüpide ja kaitstavate liikide elupaikade taastamine kaitsekorralduskavade ja tegevuskavade alusel. Tegevuse tulemusena paraneb toetust saanud aladel elupaikade seisund või luuakse tingimused seisundi paranemiseks. Tegevuse ulatus on üleriigiline ning on plaanis läbi viia 2022. aastaks.

3.2 Poollooduslike koosluste hooldamiseks vajaminevad investeeringud. Tegevuse käigus rajatakse või rekonstrueeritakse poollooduslike koosluste hooldamiseks vajalik juurdepääsu taristu nagu teed, ülesõidud, sillad, truubid. Tegevuse tulemusena luuakse võimalus hooldustehnika juurdepääsuks väärtuslikele poollooduslikele kooslustele, tänu millele on neid võimalik iga-aastaselt hooldada, mis on eelduseks koosluste seisundi säilimisele ja paranemisele. Tegevuse ulatus on üleriigiline ning on plaanis läbi viia 2022. aastaks.

3.3 Kaitstavate maastike väärtuste taastamine. Tegevuse käigus restaureeritakse ja rekonstrueeritakse kaitstavaid parke ning taastatakse kaitstavate alade maastikuväärtusi. Tegevuse tulemusena paraneb maastike esteetiline ja ökoloogiline seisund ning luuakse eeldused elurikkuse suurenemisele. Tegevuse ulatus on üleriigiline ning on plaanis läbi viia 2019. aastaks.

4. Tulemused

4.1 Punktis 3 nimetatud tegevuste tulemuseks on taastatud kaitstavad elupaigad, maastikud ja pargid, poollooduslike koosluste hooldamiseks rajatud ja rekonstrueeritud taristu.

4.2 Punktis 3 nimetatud tegevuste väljundinäitajad, meetme tulemusnäitajad ning nende sihttasemed on:

	Näitaja nimetus	Algtase (2013. aasta)	Sihttase (2022) kui ei ole märgitud teisti
Kaitstavate elupaikade taastamine			
Väljundinäitaja Seisundi parandamiseks toetust saanud elupaikade pindala	ha	0	11 412
Tulemusnäitaja Paranenud või samaks jäänud seisundiga liikide arv	tk	Soodsas seisundis 53, ebapiisavas seisundis 27, halvas seisundis 8, teadmata 11 liiki	12 liigi seisund on paranenud, teiste liikide seisund on jäänud samaks
Tulemusnäitaja Paranenud või samaks jäänud seisundiga elupaigatüüpide arv	tk	Soodsas seisundis 31, ebapiisavas seisundis 27, halvas seisundis 3 elupaigatüüpi	7 elupaigatüübi seisund on paranenud, teiste elupaigatüüpide seisund on jäänud samaks
Poollooduslike koosluste hooldamiseks vajaminevad investeeringud			
Väljundinäitaja Soetatud, rajatud ja rekonstrueeritud objektide arv seoses kaitstavate liikide või elupaikadega	tk	0	88
Tulemusnäitaja Paranenud või samaks jäänud seisundiga liikide arv	tk	Soodsas seisundis 53, ebapiisavas seisundis 27, halvas seisundis 8, teadmata 11 liiki	12 liigi seisund on paranenud, teiste liikide seisund on jäänud samaks
Tulemusnäitaja Paranenud või samaks jäänud seisundiga elupaigatüüpide arv	tk	Soodsas seisundis 31, ebapiisavas seisundis 27, halvas seisundis 3 elupaigatüüpi	7 elupaigatüübi seisund on paranenud, teiste elupaigatüüpide seisund on jäänud samaks
Kaitstavate maastikeväärtuste taastamine			
Väljundinäitaja Soetatud, rajatud ja rekonstrueeritud objektide arv seoses kaitstavate liikide või elupaikadega	tk	0	7 (2019)
Tulemusnäitaja Paranenud või samaks jäänud seisundiga liikide arv	tk	Soodsas seisundis 53, ebapiisavas seisundis 27, halvas seisundis 8, teadmata 11 liiki	12 liigi seisund on paranenud, teiste liikide seisund on jäänud samaks

Tulemusnäitaja Paranenud või samaks jäänud seisundiga elupaigatüüpide arv	tk	Soodsas seisundis 31, ebapiisavas seisundis 27, halvas seisundis 3 elupaigatüüpi	7 elupaigatüübi seisund on paranenud, teiste elupaigatüüpide seisund on jäänud samaks
---	----	--	---

5. Projekti elluviimise korraldajad

- 5.1 Rakendusasutus on Keskkonnaministeerium.
- 5.2 Rakendusüksus on Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus.
- 5.3 Tegevuste elluviija on Riigimetsa Majandamise Keskuse looduskaitse osakond, kelle tegevusala Riigimetsa Majandamise Keskuse põhimääruse järgi on praktiliste looduskaitsetööde korraldamine riigimaal.
- 5.4 Projekti elluviimise koordineerimiseks moodustab elluviija projekti juhtrühma, mis koosneb elluviija ja Keskkonnaministeeriumi esindajatest.

6. Tegevuste abikõlblikkuse periood

Tegevuste abikõlblikkuse periood algab 1. jaanuaril 2014 ning lõpeb hiljemalt 31. detsembril 2023. aastal.

7. Tegevuste eelarve ja ajakava

- 7.1 Toetust makstakse Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist.
- 7.2 Toetuse maksimaalne osakaal on 85% abikõlblikest kuludest ning projekti omafinantseeringu minimaalne osakaal on 15% abikõlblikest kuludest.
- 7.3 Projekti kogueelarve on 17 848 796,00 eurot. Projekti tegevuste eelarve ja tegevuste ajakava on lisa 2.

8. Kulude abikõlblikkus

- 8.1 Kulu on abikõlblik, kui see vastab Vabariigi Valitsuse 1. septembri 2014. a määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord“ (edaspidi *ühendmäärus*) §-le 2 ning käesolevas käskkirjas sätestatud tingimustele.
- 8.2 Abikõlblikud on:
  - 8.2.1 kulud, mis on otseselt vajalikud projekti väljundite loomiseks punktis 3 nimetatud tegevuste elluviimisel ja meetme tulemuste ning projekti eesmärkide ja tulemuste saavutamiseks, sh;
    - 8.2.2 keskkonnamõju eelhindangu ja keskkonnamõju hindamise kulud;
    - 8.2.3 projekteerimise ja ekspertiisi kulud;
    - 8.2.4 elupaikade taastamiseks vajalikud kulud, sealhulgas puittaimestiku eemaldamise ja kraavide sulgemise ning ümberjuhtimisega seotud kulud;
    - 8.2.5 elupaikade taastamise tulemuslikkuse hindamisega seotud kulud, sealhulgas seireseadmete soetamise ja haldamise kulud;
    - 8.2.6 teede, sildade, ülesõitute, truupide ehitamise ja rekonstrueerimise kulud;
    - 8.2.7 parkide puittaimestiku eemaldamise, puude hooldamise ning väljalangenud puude asendamise kulud;
    - 8.2.8 veetaseme reguleerimisega seotud kulud;

- 8.2.9 personalikulud, mis on nimetatud ühendmääruse § 3 lõikes 1, lähetuse või tööülesande täitmisega seotud kulud ja koolituskulud;
- 8.2.10 kinnisasja ostmise kulud, kui need ei moodusta üle 10% projekti abikõlblikest kogukuludest;
- 8.2.11 punktis 3 nimetatud tegevustega seotud avalikustamise kulud, riigilõivud, ekspertiisid, omanikujärelevalve ja nõupidamiste kulud, kui need kokku ei moodusta üle 10% tegevuse abikõlblikest kuludest.
- 8.3 Abikõlblikud ei ole:
  - 8.3.1 ühendmääruse §-s 4 nimetatud kulud;
  - 8.3.2 üldkulud;
  - 8.3.3 kasutatud seadme ostmise kulud.

9 Toetuse maksmise tingimused ja kord

- 9.1 Toetus makstakse välja vaid abikõlbliku kulu hüvitamiseks.
- 9.2 Toetust makstakse tegelike kulude alusel ühendmääruse § 14 lg 1 punktis 1 nimetatud korras.
- 9.3 Elluviija esitab maksetaotluse E-toetuse keskkonnas ja lisab sellele vähemalt järgmised dokumendid:
  - 9.3.1 hanke korraldamist tõendavad dokumendid, kui hange ei ole läbi viidud riigihangete registris ja tehingu eeldatav hind ilma käibemaksuta on 5000 eurot või suurem ja dokumente ei ole eelnevalt rakendusüksusele esitatud;
  - 9.3.2 leping, mille alusel on kohustus võetud. Lepingut ei lisata juhul, kui leping on eelnevalt rakendusüksusele esitatud ja lepingut ei ole muudetud ning juhul, kui hange on läbi viidud riigihangete registris;
  - 9.3.3 lepingu muudatused, lepingukohase reservi kasutamist õigustav dokument, õiguskaitsevahendite kasutamise teavitused olemasolu korral;
  - 9.3.4 arve või muu raamatupidamisdokument;
  - 9.3.5 asjade, teenuste või ehitustööde üleandmist ja vastuvõtmist tõendava dokumendi koopia;
  - 9.3.6 raamatupidamises projekti kulude kajastamist tõendav dokument;
  - 9.3.7 makset tõendav dokument.
- 9.4 Rakendusüksus võib vajadusel küsida täiendavaid dokumente lisaks eelmises punktis toodud loetelule.
- 9.5 Juhul, kui hange ei ole läbi viidud riigihangete registris, esitatakse rakendusüksusele hanke korraldamist tõendavad dokumendid, kui tehingu eeldatav maksumus käibemaksuta on võrdne 5000 euroga või sellest suurem ning hankeleping viivitamata pärast hankelepingu sõlmimist, aga mitte hiljem kui koos vastava hanke kulud sisaldava esimese maksetaotlusega.
- 9.6 Maksetaotlus esitatakse E-toetuse keskkonnas või digitaalselt allkirjastatuna aadressile info@kik.ee.
- 9.7 Maksetaotlus esitatakse vähemalt üks kord kuus, kui möödunud kuul on makstud abikõlblike kulud vähemalt riigihangete piirmääraga võrdses või seda ületavas mahu.
- 9.8 Rakendusüksus kontrollib 30 kalendripäeva jooksul maksetaotluse ja sellele lisatud dokumentide nõuetele vastavust, kulude abikõlblikkust ning vastavust käesolevas käskkirjas toodud tingimustele. Puuduste korral määrab rakendusüksus elluviijale tähtaja nende kõrvaldamiseks. Menetlusaeg pikeneb aja võrra, mis kulub elluviijal puuduste kõrvaldamiseks.

9.9 Rakendusüksus võib peatada maksetaotluse menetlemise osaliselt või täielikult struktuuritoetuse seaduse § 30 lõikes 1 toodud juhul.

9.10 Viimane maksetaotlus esitatakse koos projekti lõpparuandega või pärast projekti lõpparuande esitamist. Lõppmakse tehakse pärast seda, kui rakendusüksus on lugenud projekti tegevused elluviiduks.

10 Elluviija kohustused

10.1 Elluvijale kohalduvad kõik struktuuritoetuse seaduse §-des 24 ja 26 ja selle alusel kehtestatud õigusaktides ja käesolevas käskkirjas sätestatud toetuse saaja kohustused.

10.2 Elluviija esitab rakendusüksuse poolt nõutud vormikohase projekti hankeplaani (sh toetuse väljamaksete prognoosi) hiljemalt ühe kuu jooksul käskkirja kinnitamisest ja ajakohastama seda igal aastal hiljemalt 10. jaanuaril, 10. aprillil, 10. juulil ja 10. oktoobril.

10.3 Lihthange ja hankemenetlus viiakse läbi elektrooniliselt riigihangete registris.

11 Tegevuste elluviimise seire

11.1 Projekti elluviija esitab rakendusüksusele vahe- ja lõpparuande rakendusüksuse kehtestatud vormil koos nõutud lisadega E-toetuse kaudu.

11.2 Projekti vahearuanne sisaldab vähemalt projekti aruandlusperioodi tegevuste ülevaadet, teavet väljund- ja tulemusnäitajate saavutamisest ning väljund- ja tulemusnäitajate saavutamise võimalikkuse hinnangut projekti lõpuks.

11.3 Projekti elluviija esitab projekti vahearuanne projekti iga rakendamise aasta kohta hiljemalt 10 tööpäeva jooksul aasta algusest. Esimene aruanne esitatakse hiljemalt 1. veebruaril 2016.

11.4 Projekti lõpparuanne sisaldab vähemalt kogu projekti kõigi tegevuste ülevaadet ning teavet projekti väljund- ja tulemusnäitajate saavutamise kohta.

11.5 Projekti elluviija esitab projekti lõpparuande kahe kuu jooksul pärast projekti abikõlblikkuse perioodi lõppu. Rakendusüksus võib põhjendatud juhul tähtaega pikendada.

11.6 Rakendusüksusel on õigus toetuse sihipärase kasutamise hindamiseks nõuda elluviijalt aruannete esitamist projekti abikõlblikkuse perioodile järgneva viie aasta jooksul.

12 Tegevuste ja nende elluviimise tingimuste muutmine

12.1 Projekti tegevuste eelarvet võib elluviija ilma muutmise taotlust esitamata muuta kuni 10% ulatuses, kui seejuures ei muutu projekti kogueelarve. Seejuures peab elluviija rakendusüksust eelnevalt muudatustest ja selle põhjustest teavitama.

12.2 Kui projekti elluviija soovib projekti muuta suuremas ulatuses kui punktis 12.1 nimetatud või teha projektis sisulisi muudatusi, mis vähendavad oluliselt projekti tulemusi või väljundinäitajaid, siis esitakse rakendusüksusele põhjendatud taotlus. Projekti elluviija teavitab rakendusüksust projekti muutmise taotluse esitamisest ning selle põhjustest. Rakendusüksus hindab muudatuse põhjendatust ning teeb vajadusel projektis muudatused.